

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๘๑/๒๕๖๕

เรื่อง สิทธิในการจัดการที่ดิน อันเกี่ยวนี้องกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองบังคับให้ราชฎรออกจากที่ดินทำกินและที่พักอาศัย

ผู้ร้อง [REDACTED]

ผู้ถูกร้อง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พิช	ที่ ๑
	อำเภอท่าแซะ	ที่ ๒
	เขตอุทยานแห่งชาติสัตหีบี จังหวัดชุมพร ด้านทิศเหนือ (ตอนล่าง)	ที่ ๓
	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (สุราษฎร์ธานี)	ที่ ๔

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๙๗/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องและครอบครัวพักอาศัยและทำกินอยู่ในพื้นที่ [REDACTED]

[REDACTED] จังหวัดชุมพร [REDACTED] ต่อมานี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ [REDACTED] ที่ ๑๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๕ ให้ผู้ร้องออกจากพื้นที่ข้างต้น และให้วอถอนผลอาสินออกจากพื้นที่ดังกล่าวภายในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๕ จากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ร่วมกันดำเนินการออกตรวจปรับปรุง การกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้โดยให้เหตุผลว่า เป็นพื้นที่ของป่าสงวนแห่งชาติ [REDACTED] และเป็นพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ [REDACTED]

ต่อมามีวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์

[REDACTED] ให้ยกคำอุทธรณ์ของผู้ร้อง และมีหนังสือ [REDACTED] แจ้งผลการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองให้ผู้ร้องทราบ ซึ่งหากผู้ร้องไม่เห็นด้วย กับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจภายใน ๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้ร้องจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช [REDACTED]

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่

/ของรัฐ...

ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งต่อมาศาลได้พิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องมีความประสงค์ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบในประเด็นสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ที่มิใช่เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดี เพื่อให้ผู้ร้องได้รับการพิสูจน์และหรือได้รับการสำรวจเพื่อได้รับสิทธิในการพากาศัยและทำกินในพื้นที่พิพากษาในรูปแบบต่าง ๆ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาระบบที่ดินจากรัฐ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติกรรมตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการที่ดิน อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการเมืองสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๓.๑ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ทส ๐๙๐๖.๕๐๗/๑๒๔๔๕ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒ สำเนาคำพิพากษาศาลปกครองศรีธรรมราช [REDACTED]

๓.๓ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ด่วนที่สุด ที่ ชพ ๐๙๐๘/๔๔๐๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๔ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ทส ๐๙๑๔.๖๐๗/๒๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๕ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๔ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๔.๔/๑๐๘๑ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗

๔.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อ ๑๑

๔.๓ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๕

๔.๔ พระราชบัญญัติส่งวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๑

๕. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า [REDACTED] ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ ในที่ดินแปลงพิพากในพื้นที่ [REDACTED] จังหวัดชุมพร ภายหลังเกิดเหตุวาระ (พายุเกย์) คือภัยหลังปี ๒๕๓๒ และทำประโยชน์ในที่ดินโดยการปลูกกาแฟ มาก กล่าว มะพร้าว เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ต่อมานี้ ผู้ร้อง [REDACTED] ได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินต่อ [REDACTED] และในปี ๒๕๔๐ [REDACTED] ได้ซื้อ ที่ดินจาก [REDACTED] เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ซึ่ง [REDACTED] เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน [REDACTED]

ต่อมานี้ พื้นที่พิพากได้ประกาศเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ [REDACTED] ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๒ และเมื่อปี ๒๕๓๗ ประกาศเป็นเขตอุทยานพันธุ์ สัตว์ป่าอุทยาน [REDACTED] ต่อมานี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เห็นชอบในหลักการมาตราการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ตามมติ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหา ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงมีหนังสือแจ้งผู้ร้องว่า คณะกรรมการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัดชุมพร ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ผ่อนผันให้ราชภูมิครอบครองที่ดิน บริเวณแนวชายแดนไทย – พม่า [REDACTED] จังหวัดชุมพร เข้าเก็บพืชผลอาสินได้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

โดยก่อนปี ๒๕๔๒ พื้นที่พิพากเป็นพื้นที่ทุรกันดารส่งผลให้ผู้ร้องและชาวบ้านในพื้นที่ หลายครอบครัว ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางราชการในเขตพื้นที่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ประกาศให้ ราชภูมิในพื้นที่เข้ายื่นความจำนำในการขอสอ卜สวนสิทธิตามติกณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กับผู้ถูกร้องที่ ๒ หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามติกณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้ ผู้ร้องและชาวบ้านหลายครอบครัวไม่ได้เข้ายื่นความจำนำในการขอสอ卜สวนสิทธิตามติกณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กับผู้ถูกร้องที่ ๒ ในช่วงก่อนปี ๒๕๔๒

ต่อมานี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๓ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๔ และ เจ้าหน้าที่ทหารออกดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินและจัดประชุมในพื้นที่เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๒ ผู้ร้องและชาวบ้านในพื้นที่ได้เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าว และได้รับเอกสารบันทึกข้อตกลงกติกา ประชามติร่วมรัฐในโครงการจัดระเบียบชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ของเขตอุทยานพันธุ์สัตว์ป่าอุทยาน เสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร ด้านทิศเหนือ และแบบบันทึกการใช้ที่ดินของบุคคลในพื้นที่ป่าไม้ (แบบ ทป. ๔) โดยได้ กรอกข้อมูลลงในแบบบันทึกการใช้ที่ดินของบุคคลในพื้นที่ป่าไม้ (แบบ ทป. ๔) เสร็จแล้วส่งให้กับเจ้าหน้าที่ ป่าไม้ภายในวันประชุมดังกล่าว จากนั้นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๒ คณะกรรมการเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ ของผู้ถูกร้องที่ ๒ เจ้าหน้าที่ทหารชุดร้อย ร. เคลื่อนที่ริว กองกำลังเทพสถรี เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๓ และ

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๔ ได้ร่วมกันออกตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ ตามแผนสกัดกั้นและป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย-พม่า ทั้งนี้ ปฏิบัติการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติการสืบเนื่องจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดชุมพร (กอ.ร.ม.น.จว.ชพ.) ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ และต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๓ เนื่องจากราชภูมิไทยบุกรุกพื้นที่ประเทศไทย จังหวัดชุมพร และกองกำลังทหารพม่าชุดกองพันเคลื่อนที่เรือที่ ๓๔๒ ได้ติดต่อขอให้ฝ่ายไทยสกัดกันราชภูมิให้รุกล้ำเข้าไปในพม่าโดยเด็ดขาด และจากปฏิบัติการในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะเจ้าหน้าที่ได้ตรวจยึดคำเบินคดีในพื้นที่ซึ่งผู้ร้องเข้าทำประโยชน์โดยอ้างว่าไม่พบแบบบันทึกการใช้ที่ดินของบุคคลในพื้นที่ป่าไม้ (แบบ ทบ. ๔) ของผู้ร้อง โดยใช้เครื่องมือ

ตรวจวัดพิกัดจากสัญญาณดาวเทียม (GPS) ในชั้นจับกุมเจ้าหน้าที่สืบสวนทราบว่า ผู้ร้องเป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงพิพากษา จึงได้แจ้งข้อกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำผิดเข้ายึดถือครอบครองพื้นที่ป่า ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗^๑

ส่วนในพื้นที่ [REDACTED] นั้นผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ได้เริ่มดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราชภูมิในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปีงบประมาณปี ๒๕๕๑ เรื่อยมา จนถึงปี ๒๕๖๐ มีราชภูมิได้เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดิน จำนวน ๑,๓๗๕ ราย จำนวนที่ดิน ๑,๙๖๒ แปลง เนื้อที่ ๑๗,๒๕๑-๓-๘ ไร่ และได้นำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราชภูมิในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ซึ่งกรณีของผู้ร้องนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๓ ซึ่งแจ้งว่าไม่ได้นำแบบบันทึกการใช้ที่ดินของบุคคลในพื้นที่ป่าไม้ (แบบ ทบ. ๔) มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ [REDACTED] จึงออกคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ

[REDACTED] ...

^๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๑๔ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๒๕ เมื่อได้กำหนดป่าได้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ และรัฐมนตรีได้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาตินั้นแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกจากป่าสงวนแห่งชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำได้ ๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงประภูมิหรือเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ รื้อถอนแก้ไขหรือทำประการอื่นได้แก่สิ่งที่เป็นอันตราย หรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภายในเวลาที่กำหนดให้

(๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไขหรือทำการอื่น เมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิดหรือรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่หาตัวไม่พบ

ที่ ๓๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง ให้ผู้บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ
ออกจากป่าสงวนแห่งชาติหรือด่วนการกระทำใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือรื้อถอน แก้ไข หรือทำ
ประการใดแก่สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยสั่งให้ผู้ร้องขอจาก
ป่าสงวนแห่งชาติ [REDACTED] และให้รื้อถอนพืชผลอาสินออกจาพื้นที่ภายในวันที่ ๒ มีนาคม
๒๕๕๘ ผู้ร้องเจึงยื่นเรื่องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่
๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ร้องได้ครอบครองที่ดินพิพากษาตั้งแต่ปี ๒๔๙๐ ตามสัญญาซื้อขายที่ดิน [REDACTED]

ผลการวินิจฉัยอุทธรณ์สรุปว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กำหนดให้
ผู้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ยื่นความจำนงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้สอบสวนสิทธิ
แต่ปรากฏว่าไม่มีชื่อของผู้ร้องยื่นความจำนงดังกล่าว ประกอบกับคุณสมบัติของผู้ครอบครองที่ดินในเขต
ป่าไม้จะต้องครอบครองและทำประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดห้ามให้มีการซื้อขาย เปลี่ยนมือ
กรณีของผู้ร้องจึงไม่เข้าเงื่อนไขในการผ่อนผัน

(๒) ผู้ร้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑
แต่เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ไม่เข้าทำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

ผลการวินิจฉัยอุทธรณ์สรุปว่า ผู้ร้องครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๔๙๐ โดย
สัญญาซื้อขายที่ดิน กรณีดังกล่าวจึงไม่เข้าเงื่อนไขมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และผู้ที่อ้างการ
ครอบครองที่ดินก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ต้องยื่นความจำนงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้สอบสวนสิทธิ
โดยมีระยะเวลาที่กำหนดให้ แต่ปรากฏว่าไม่มีชื่อของผู้ร้องยื่นความจำนงดังกล่าว

สำหรับการสำรวจการถือครองที่ดินของราชภูมิในเขตป่าอนุรักษ์ตามมาตรา ๑๒๑
แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ได้
ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่า มีราชภูมิแจ้งสำรวจการถือครองที่ดิน
ในเขตความรับผิดชอบของผู้ถูกร้องที่ ๓ จำนวน ๓๗ หมู่บ้าน ๓,๕๗๑ ราย จำนวนที่ดิน ๔,๑๖๙ แปลง
เนื้อที่ ๔๔,๘๖๓-๒-๑๗ ไร่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้องที่ ๑) กำหนด โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๓ และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๔
ได้ปฏิบัติตามแนวทางในการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่กำหนดไว้ในคู่มือแนวทางการแก้ไข

/ปัญหาที่ดิน...

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวและได้เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น ให้ผู้กระทำผิด
ชดใช้หรือออกค่าใช้จ่ายนั้นทั้งหมด หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่
เห็นสมควรเพื่อชดใช้ค่าใช้จ่ายนั้น และให้นำความในมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่เงิน
ที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้นโดยอนุโลม

(๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าสงวน
แห่งชาติในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

ปัญหาที่ดินของราชภูมิในเขตป่าอนุรักษ์ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งแนวทางดังกล่าวనั้นกำหนดโดยผู้ถูกร้องที่ ๑

ต่อมา ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องนายอำเภอท่าแซะ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช [REDACTED]
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่รัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยประเด็นคำฟ้องขอให้ศาลมีพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังนี้

(๑) เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามคำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

(๒) เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ร้อง

(๓) ให้ผู้ร้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และได้รับสิทธิในการฟ่อนพันทำกินตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าวในที่ดินซึ่งครอบครองต่อเนื่อง [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐ ไร่

(๔) ให้ผู้ร้องได้อาชัยและทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งครอบครองต่อเนื่อง [REDACTED]
เนื้อที่ ๕๐ ไร่ โดยมีหลักฐานการอนุญาตจากรัฐ [REDACTED]

(๕) ให้ผู้ร้องได้รับสิทธิในการแก้ไขปัญหาบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หลังจากนั้น ศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษายกฟ้อง [REDACTED]
และผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว [REDACTED] ขณะตรวจสอบ
คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องห้ามได้กระทำการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดกฯ และการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เป็นหน้าที่ของรัฐ^๑ ทั้งนี้ รัฐยังต้องบริหารจัดการให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด

/ประโยชน์...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน^๕ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับ
กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง^๖ ได้รับรองสิทธิ
ของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัวไว้ด้วยเช่นกัน

กรณีตามคำร้องเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการสำรวจการถือครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และการสำรวจการถือครองที่ดินตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๗^๗ ที่กำหนดให้มีการสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัย
หรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การสำรวจการถือครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น มีขั้นตอนที่ให้ผู้ที่อ้างการครอบครองที่ดินก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑
ต้องยื่นความจำนงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้สอบสวนสิทธิ และหากไม่ยื่นความจำนงภายในกำหนดระยะเวลา
จะถือว่าผู้ที่อ้างการครอบครองที่ดินแสดงการครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่า
มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมิเจตนาที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการจัดที่ดินหรือผ่อนปรนให้ทำประโยชน์
แต่ปรากฏว่า หน่วยงานภาครัฐกลับสร้างขั้นตอนที่ทำให้ผู้ที่อ้างการครอบครองที่ดินก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน
๒๕๔๑ เข้าถึงการสอบสวนสิทธิอันจะนำมาซึ่งสิทธิในการอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินได้ยากยิ่งขึ้น
หรืออาจไม่ได้รับโอกาสในการสอบสวนสิทธิ รวมถึงขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล
ทุกภัยการได้รับทราบข้อมูลเพื่อยื่นความจำนงในการขอสอบสวนสิทธิการครอบครองที่ดิน ทำให้การสำรวจ
ดังกล่าวมิผูกคลุนและทำให้ผู้นั้นต้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีดังเช่นกรณีของผู้ร้อง

เมื่อผู้ร้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีส่งผลให้ผู้ร้องที่ ๓ และผู้ร้องที่ ๔ ไม่ดำเนินการสำรวจ
การถือครองที่ดินตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้แก่ผู้ร้อง

/โดยอ้างว่า...

^๕ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครองบำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนใน
ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตนเองที่กฎหมายบัญญัติ

^๖ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๑๑ รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและ
ครอบครัว ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอ และสภาพการครองชีพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐภาคี
จะต้องดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อประกันการทำให้สิทธินี้เป็นจริง โดยรับรองความสำคัญอย่างแท้จริงของความร่วมมือ
ระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความยินยอมโดยเสรี

^๗ พระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๗

มาตรา ๑๒๑ ให้กรรมอุทิายานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่
อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ฯลฯ

ฯลฯ

โดยอ้างว่าผู้ร้องขาดคุณสมบัติในการสำรวจการถือครองที่ดิน ตามคดีมีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราชภูมิในเขตป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่กำหนดโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งห้ามให้สำรวจการถือครองที่ดินให้กับแปลงคดี เนื่องจากผู้ถูกร้องที่ ๑ เห็นว่า พื้นที่ซึ่งประชาชนอยู่อาศัย หรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ไม่อาจได้รับการสำรวจ การถือครองที่ดินตามมาตรา ๑๗๑ แห่งพระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จนกว่า การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมจะเป็นที่ยุติ เพราะหากผลการดำเนินคดีอาญา ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก จำเลยต้องถูกดำเนินคดีแพ่งและดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองให้ออกจากอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่เกิดเหตุ ไม่สามารถอยู่อาศัยหรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายนั้นได้

แต่เมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งได้บัญญัติรับรองหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ ทราบได้ที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิด แม้จะถูกควบคุมหรือคุ้มขั้งระหว่างรอการสอบสวน หรือพิจารณาจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นชั้นสอบสวน กระบวนการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการ และระหว่างการพิจารณาหรือพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลมีนี แล้วแต่กรณี ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ก็มิได้กำหนดข้อจำกัดสิทธิในการได้รับการสำรวจการถือครองที่ดินของผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดี การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ กำหนดเงื่อนไขเช่นนี้จึงเป็นการกำหนดข้อจำกัดที่ปิดโอกาสในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนและนำไปสู่ปัญหาการไม่ยอมรับสิทธิของประชาชนจากการบังคับใช้บทบัญญัติตั้งกล่าว

นอกจากนี้ แม้ว่าประชาชนผู้นั้นจะเคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำการความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือที่ดินบริเวณใด ๆ จะเคยถูกตรวจยึดเป็นคดีอาญาในคดีที่ไม่พบตัวผู้กระทำความผิดก็ตาม แต่กรณีเช่นนี้เป็นกระบวนการตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับเดิมที่ในขณะนั้นไม่เปิดช่องหรือไม่มีบทบังคับให้หน่วยงานของรัฐพิสูจน์สิทธิอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมก่อนการดำเนินคดีอาญา ส่วนกระบวนการตามมาตรา ๑๗๑ แห่งพระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น จะเห็นได้ว่า กฎหมายที่ปรับปรุงใหม่นี้ ให้มีการสำรวจการถือครองที่ดินอย่างเร่งด่วนภายใน ๒๔๐ วัน เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาระบบนัดสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) และเพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน ลดความขัดแย้งเชิงนโยบาย

/จากเหตุผล...

๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และไทยที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าไทยที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำความผิด จะปฏิบัตต่อบุคคลนั้นเสมอเมื่อเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่กำหนดข้อห้ามให้ สำราชการถือครองที่ดินให้กับแปลงที่ดินที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ที่ดินที่ผู้ร้อง ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ ไม่ได้รับการสำรวจการถือครองและขาดโอกาสนำไปสู่การแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์ตามหลักการที่พระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติไว้ เป็นการกระทำที่เพิ่มภาระและจำกัดสิทธิ์ของผู้ร้องในทรัพย์สินที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้ เกินสมควรแก่เหตุ จึงเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิ์มนุษยชนของผู้ร้อง

ส่วนการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ที่มิได้นำแบบบันทึกการใช้ที่ดินของ บุคคลในพื้นที่ป่าไม้ (แบบ ทบ. ๔) ที่ผู้ร้องได้ยื่นให้ ██████████ มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อ ประกอบการดำเนินการปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ จนกระทั่งผู้ร้องถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี และทำให้ผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ไม่ดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินให้แก่ผู้ร้อง นั้น เมื่อทำการตรวจสอบจะรับพิจารณาได้ว่าเป็นการปฏิบัติในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแนวทางของ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าใจถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นอย่างดี แต่เมื่อการไม่กระทำการดังกล่าวมีผลเป็นการจำกัดสิทธิ์ของผู้ร้องในทรัพย์สินเกินสมควรแก่เหตุ จึงถือเป็นการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิ์มนุษยชนเช่นเดียวกัน

สำหรับการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในกรอบออกคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษา ป่าสงวนแห่งชาติ ป่ารับรองและป่าสักย ที่ ๓๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ นั้น เมื่อการตรวจสอบ ปรากฏว่า เป็นเรื่องที่ศาลปกครองนัดไต่สวนพิพากษาแล้ว ██████████ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จึงต้องยุติเรื่องในประเด็นนี้ ตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบ มาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้อง เป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๖. มาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิ์มนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงให้เสนอแนะมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันหรือ แก้ไขการละเมิดสิทธิ์มนุษยชนต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ โดยให้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ที่ ๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการสำรวจแปลงที่ดิน ที่ถูกดำเนินคดี โดยเฉพาะการกำหนดกลไกเพื่อจำแนกประเภทคดีระหว่างคดีของนายทุนกับคดีของ ผู้ยากไร้ กลไกสำหรับการสำรวจการถือครองที่ดิน และกลไกสำหรับการนำแปลงที่ดินที่ศาลมีคดีของ พิพากษาแล้วว่าไม่เป็นความผิด เข้าสู่กระบวนการสำรวจการถือครอง โดยในระหว่างการดำเนินการดังกล่าว

กรรมอุทัยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ ปฏิบัติตามแนวทางในข้อเสนอแนะดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบฉบับนี้

๗. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ จึงมีมติว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๓ และผู้ถูกร้องที่ ๔ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้องและให้เสนอแนะมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามข้อ ๖ ของรายงานนี้ ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ เพื่อดำเนินการต่อไป และให้ยุติเรื่องในส่วนการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กานุจันรินทร์

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางปรีดา คงแป้น

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมนตรี

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวศยามล ไกyrวงค์

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวสันต์ ภัยหลีก-

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๘๘๘๘